

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **Mgr. P. S.**, zast. JUDr. Štěpánkou Šilhánkovou, advokátkou se sídlem Praha 5 – Slivenec, V Lipkách 775, proti žalovanému: **Městský úřad Úvaly**, se sídlem Úvaly, Pražská 276, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2007, č. j. 44 Ca 183/2006 - 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba, již se domáhal vyslovení nicotnosti (zrušení) zápisu Městského úřadu Úvaly ze dne 19. 9. 2006 do stavebního deníku (listu č. 0105779) vedeného pro stavbu na pozemku parc. č. 647/34 v katastrálním území a obci Květnice.

Z hmotně právní úpravy podle Krajského soudu v Praze vyplývá, že do stavebního deníku se zaznamenávají všechny důležité okolnosti týkající se stavby, zejména časového postupu prací, odchylek od projektové dokumentace, popř. dalších údajů nutných pro posouzení prací stavebním úřadem a ostatními orgány státní správy. Zápis do stavebního deníku tak podle názoru soudu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba proti němu je tudíž podle § 68 písm. c) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. nepřijatelná.

Usnesení Krajského soudu v Praze napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. pro nezákonnost rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu. Stěžovatel zastává názor, že a) zápis do stavebního deníku je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., b) toto rozhodnutí je v daném případě nicotné.

Rozhodnutím žalovaného byla stěžovateli založena povinnost strpět vstup na svůj pozemek a strpět měření hladiny vody ve svém zkušebním vrtu a na druhou stranu oprávnění společnosti BOROS s. r. o., konkrétně pana K. T. vstoupit na stěžovatelův pozemek a provést měření hladiny vody ve zkušebním vrtu. Svým rozhodnutím tak žalovaný překročil svou pravomoc, rozhodl v rozporu se zákonem, a porušil rovněž článek 11 Listiny základních práv a svobod. Stavební deník, o jehož zápis se jedná, je navíc veden pro stavbu na pozemku parc. č. 647/34 v k. ú. a obci Květnice, a není veden pro stavbu studny na pozemku parc. č. 647/37 v k. ú. a obci Květnice.

Podle § 100 odst. 4 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) byl oprávněn činit záznamy do stavebního deníku mimo jiné orgán státního stavebního dohledu, kterým ovšem žalovaný není. Ani orgán státního stavebního dohledu však není podle zákona oprávněn nařídít vstup třetí osoby na pozemek nebo stavbu ve vlastnictví stěžovatele nebo nařídít měření hladiny vody ve zkušebním vrtu stěžovatele pro účely územního řízení o umístění stavby (vrtané studny), navíc na sousedním pozemku, jenž není ve vlastnictví stěžovatele.

Napadené rozhodnutí bylo vydáno v nepřítomnosti stěžovatele a bylo okamžitě přistoupeno k jeho výkonu, v čemž stěžovatel spatřuje hrubý rozpor s právními předpisy České republiky. Stěžovatel se chtěl měření hladiny vody ve zkušebním vrtu zúčastnit, což mu bylo postupem žalovaného znemožněno. Navíc byl nezákonným způsobem porušen výkon jeho vlastnického práva. Stěžovateli není zřejmé, z jakých důvodů jej žalovaný např. písemně nevyzval ke zpřístupnění pozemku. Měření hladiny vody se mohlo vykonat kdykoli, nejedná se o žádný neodkladný úkon, nebo úkon, který by nešlo zopakovat, u něž by hrozilo nebezpečí z prodlení.

Nicotnost napadeného rozhodnutí pak stěžovatel spatřuje v absenci většiny základních náležitostí rozhodnutí podle § 68 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Pokud tedy žalovaný jako správní orgán úkonem, jímž pro účely zcela jiného správního řízení, než v souvislosti se kterým vznikla stěžovateli povinnost vést stavební deník, rozhodne o právech a povinnostech stěžovatele nad rámec svých pravomocí, a navíc v nezákonné formě, nemůže být takový postup podle stěžovatele vyloučen ze soudního přezkumu. Dle názoru stěžovatele je důležitá nejen forma, ale i obsah úkonu žalovaného, tj. v daném případě rozhodnutí o povinnosti stěžovatele strpět vstup na svůj pozemek a strpět měření hladiny vody ve svém zkušebním vrtu.

Ze všech výše uvedených důvodů navrhl stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se vyjádřil ke kasační stížnosti přípisem ze dne 30. 4. 2007. Záznam, jehož oprávněnost stěžovatel popírá, byl podle něj učiněn v zájmu posouzení dodržování právních předpisů při provádění konkrétní stavby, tj. pro posouzení eventuálního snížení či ztráty hladiny spodní vody při provádění stavby studny. Pokud se stěžovatel domníval, že pokyn stavebního úřadu je nezákonný, měl podle žalovaného postupovat podle § 82 a násl. soudního řádu správního, tedy podat žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu. Pro podání takového návrhu ovšem již uplynula zákonná lhůta (§ 84 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že zápis do stavebního deníku byl proveden dne 19. 9. 2006 a řízení o žalobě bylo zahájeno dne 19. 12. 2006, je stěžovatel přesvědčen, že i žaloba proti správnímu rozhodnutí byla podána opožděně. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 100 odst. 3 stavebního zákona musí být při realizaci staveb a jejich změn, jejichž stavebníkem nebo zhotovitelem je právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů, veden stavební deník. Při realizaci ostatních staveb a jejich změn musí být na stavbě, popřípadě na staveništi veden alespoň jednoduchý záznam o stavbě. Stavební deník a jednoduchý záznam o stavbě je povinen vést zhotovitel stavby. Stavebník má právo nahlížet do stavebního deníku a k záznamům v něm uvedeným připojovat svá stanoviska.

Podle § 100 odst. 4 stavebního zákona vedle osob uvedených v odstavci 3 mají oprávnění činit záznamy do stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě též orgány státního stavebního dohledu, osoba určená k odbornému vedení realizace stavby nebo k výkonu odborného dozoru nad prováděním stavby, popřípadě osoby, které na základě smlouvy se stavebníkem vykonávají autorský a technický dozor.

Podle § 100 odst. 6 stavebního zákona upraví náležitosti stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě, podrobnosti jejich vedení a využití prováděcí předpis.

Podle § 43 odst. 2 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona (dále jen „vyhláška“) se do stavebního deníku zapisují všechny důležité okolnosti týkající se stavby, zejména časový postup prací, odchylky od projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení nebo od podmínek stanovených stavebním povolením anebo jiným rozhodnutím nebo opatřením, popřípadě další údaje nutné pro posouzení prací stavebním úřadem a ostatními orgány státní správy, jako je například teplota ve vztahu ke stavebním pracím, zejména s mokrým výrobním procesem, počasí (například déšť) u zemních prací a terénních úprav apod.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

O věci samé uvažil Nejvyšší správní soud takto:

Stěžejní otázkou, již bylo pro rozhodnutí v projednávané věci nutno posoudit, bylo, zda zápis do stavebního deníku je či není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, je ke zjištění, zda je konkrétní úkon správního orgánu správním rozhodnutím, nutné zkoumat jak samotný úkon, tak i právní normu, na jejímž základě byl učiněn. I když sám úkon splňuje formální znaky rozhodnutí, jedná se o správní rozhodnutí jen tehdy, vyžaduje-li i právní norma, aby tento úkon byl učiněn jako rozhodnutí; to je možno zjistit pouze interpretací právní normy (podle rozsudku ze dne 8. 10. 2004, č. j. 5 As 47/2003 - 72).

Jak vyplývá z citace relevantních ustanovení stavebního zákona, resp. vyhlášky, je smyslem vedení stavebního deníku evidence „*důležitých okolností týkajících se stavby*“ jako podkladový materiál „*pro posouzení prací stavebním úřadem a ostatními orgány státní správy*“. Žádný proces aplikace práva (zjištění skutkového stavu, výběr právní normy, posouzení, zda lze skutkový stav normě podřadit, resp. samotná aplikace právní normy) se v souvislosti s vedením stavebního deníku nepředpokládá. Oprávněné subjekty jsou zde titulovány pouze k tomu „*činit záznamy*“, nikoli rozhodovat o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Tomu pak odpovídá rovněž absence jakýchkoliv formálních náležitostí, které by měl deník (jeho jednotlivé zápisy) splňovat.

Úkon, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti, ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. pak může být výsledkem pouze takového shora popsaného rozhodovacího procesu. Tento závěr lze dovodit mimo jiné i z odst. 1 a 2 ustanovení § 65 s. ř. s., jakož i z ust. § 68 písm. a) a c) s. ř. s. Zde všude zákonodárce užívá pojem řízení, kterým je třeba rozumět formalizovaný postup před správním orgánem, který vydání rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 předchází. Uvedená kritéria stavební deník evidentně nesplňuje.

Závěr krajského soudu, že napadený úkon správního orgánu není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a jako takový je proto ze soudního přezkumu vyloučen, je proto správný a napadené usnesení tedy netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu